

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 504/2019
22.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.277/19 од 10.05.2019. године, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године и Основног суда у Младеновцу К.бр.237/18 - Кв.бр.70/19 од 13.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 22.05.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр.277/19 од 10.05.2019. године и **УТВРЂУЈЕ** да су правноснажним решењима Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године и Основног суда у Младеновцу К.бр.237/18 - Кв.бр.70/19 од 13.02.2019. године учињене повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 8) и став 4. Законика о кривичном поступку и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку, а решењем Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године и повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку.

Образложење

Решењем Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног ББ - адвокату Марку Понтрели досуђен је на име накнаде трошкова кривичног поступка износ од 28.687,50 динара на терет буџетских средстава суда, те је наложено рачуноводству тог суда да наведени износ уплати адвокату Марку Понтрели на означени рачун у року од 60 дана од дана правноснажности решења.

Решењем Основног суда у Младеновцу К.бр.237/18 - Кв.бр.70/19 од 13.02.2019. године одбијена је као неоснована жалба пуномоћника по службеној дужности малолетног оштећеног ББ - адвоката Марка Понтрели изјављена против решења Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године.

Против наведених правноснажних решења Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.277/19 од 10.05.2019. године, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) и 8) и став 4. и члана 265. став 1. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП утврди да је правноснажним решењима Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2019. године и Основног суда у Младеновцу К.бр.237/18 - Кв.бр.70/19 од 13.02.2019. године повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА - адвокату Срђану Миљинчићу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да су доношењем побијаних правноснажних решења о трошковима кривичног поступка учињене повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези чланова 261. став 2. тачка 8) и 261. став 4. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Поред тога, основано се у захтеву указује да је побијаним првостепеним решењем учињена и повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 27.12.2018. године окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 2 (две) године не изврши ново кривично дело, те је малолетни оштећени ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу. У погледу одлуке о трошковима

кривичног поступка окривљени је обавезан да исплати Основном јавном тужилаштву у Младеновцу на име трошкова кривичног поступка новчани износ од 16.377,00 динара, те суду на име паушала новчани износ од 3.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Након тога, пуномоћник по службеној дужности малолетног оштећеног ББ - адвокат Марко Понтрели је дана 24.01.2019. године поднео Основном суду у Младеновцу захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке пуномоћника у укупном износу од 78.376,00 динара, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде пуномоћнику за приступ одложеном испитивању малолетног оштећеног пред Основним јавним тужиоцем у Младеновцу у дане 14.12.2016. године и 28.03.2017. године и за приступ у ОЈТ у Младеновцу дана 12.12.2016. године ради разгледања списка предмета.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту је побијаним првостепеним решењем, на основу члана 261. став 2. тачка 7) и 8) у вези члана 265. став 1. ЗКП (у изреци и образложењу решења се наводи члан „261. став 1. тачка 7) и 8) ЗКП“, али је очигледно да је у питању став 2. члана 261. ЗКП, обзиром да став 1. овог члана нема тачке), пуномоћнику малолетног оштећеног - адвокату Марку Понтрели досудио на име накнаде трошкова кривичног поступка износ од 28.687,50 динара на терет буџетских средстава суда, те је наложио рачуноводству тог суда да наведени износ уплати адвокату Марку Понтрели на означени рачун у року од 60 дана од дана правноснажности решења. У образложењу првостепеног решења наведено је за које процесне радње пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног припада награда и у којим износима, те који нужни издаци припадају пуномоћнику, а поред осталог наведено је и да пуномоћнику нису признати трошкови на име награде за приступ на одложена испитивања малолетног оштећеног пред Основним јавним тужиоцем у Младеновцу за дане 14.12.2016. године и 28.03.2017. године, при чему нису наведени разлози за непризнавање пуномоћнику трошкова на име награде за приступ у ОЈТ у Младеновцу ради разгледања списка предмета дана 12.12.2016. године.

Другостепено веће Основног суда у Младеновцу је, одлучујући о жалби пуномоћника по службеној дужности малолетног оштећеног изјављеној против првостепеног решења, побијаним другостепеним решењем одбило жалбу као неосновану, налазећи да пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног првостепеним решењем правилно нису признати сви тражени трошкови. У образложењу другостепеног решења је, поред осталог, наведено и то да је првостепени суд правилно поступио тиме што пуномоћнику није признао трошкове настале пред ОЈТ у Младеновцу имајући у виду да суд није био у обавези да исплати накнаду и награду пуномоћнику малолетног оштећеног за два одложена испитивања пред ОЈТ у Младеновцу дана 14.12.2016. године и 28.03.2017. године, као и награду на име разгледања списка предмета у

просторијама ОЈТ у Младеновцу, јер се ради о трошковима који су настали пред јавним тужиоцем, те да пуномоћник малолетног оштећеног трошковник може поднети ОЈТ у Младеновцу који ће и одлучивати о насталим трошковима пред тим органом, јер би у супротном трошкови за исте предузете радње били исплаћени два пута.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 8) истог члана прописано да трошкови кривичног поступка обухватају нужне издатке оштећеног и његовог законског заступника, као и награду и нужне издатке његовог пуномоћника.

Одредбом члана 261. став 4. ЗКП прописано је да се трошкови из става 2. тачка 1) до б) овог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76.) и постављеног пуномоћника (члан 59. и члан 103. став 3.), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у попис који ће се приложити списима.

Из цитиране одредбе члана 261. став 4. ЗКП произилази да се јавни тужилац или суд као орган поступка (у зависности од фазе поступка) може обавезати да из својих средстава исплати унапред само нужне издатке постављеног пуномоћника (члан 59. и члан 103. став 3.), а не може се обавезати и на исплату награде постављеном пуномоћнику, с тим што ће се коначна наплата ових трошкова, а на основу пописа унапред исплаћених трошкова који је дужан да приложи орган поступка, извршити на основу правила предвиђених у члановима 263. до 265. ЗКП, када ће одређено лице бити обавезано на њихову исплату или ће бити одређено да ови трошкови коначно падају на терет буџетских средстава. Дакле, сагласно цитираној законској одредби награда постављеног пуномоћника не спада у круг трошкова који се исплаћују унапред из средстава органа поступка, због чега јавни тужилац као орган поступка није у обавези да пуномоћнику исплати - накнади награду.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 14) ЗКП прописано је да поједини изрази употребљени у овом законнику имају следеће значење: „поступак“ је предистражни поступак и кривични поступак.

Имајући у виду напред цитиране одредбе ЗКП, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 8) и члана 261. став 4. ЗКП. Ово са разлога јер се у конкретном случају ради о трошковима који се односе на награду пуномоћника по службеној дужности малолетног оштећеног, а у питању су трошкови који су настали поводом кривичног поступка и на чију накнаду пуномоћник по службеној дужности малолетног оштећеног по закону има право,

тако да је у конкретном случају Основни суд у Младеновцу као орган поступка, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, требало да решењем одлучи о целокупним трошковима поступка и утврди висину трошкова како за процесне радње пуномоћника предузете на име заступања малолетног оштећеног пред судом, тако и за процесне радње предузете пред Основним јавним тужилаштвом у Младеновцу (приступ одложеном испитивању малолетног оштећеног дана 14.12.2016. године и дана 28.03.2017. године и разгледање списка предмета дана 12.12.2016. године), те исте исплати пуномоћнику из буџетских средстава.

Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним правноснажним решењима о трошковима кривичног поступка учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Ово са разлога јер је изрека првостепеног решења противречна сама себи и датим разлозима, обзиром да се суд у изреци пресуде погрешно позива на одредбе чланова 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП, а које одредбе се не односе на ситуацију досуђивања трошкова кривичног поступка пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног и ситуацију када је према окривљеном донета осуђујућа пресуда, а што је овде управо случај, а осим тога првостепени суд у образложењу побијаног решења није дао разлоге због којих пуномоћнику по службеној дужности није досудио трошкове који се односе на процесну радњу разгледања списка предмета пред ОЈТ у Младеновцу дана 12.12.2016. године. Такође, нејасни су и међусобно противречни разлози који су дати у образложењу другостепеног решења за недосуђивање пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног на терет буџетских средстава суда трошкова насталих пред ОЈТ у Младеновцу, обзиром да суд у образложењу другостепеног решења наводи да је правилно поступио првостепени суд тиме што пуномоћнику није признао трошкове настале пред ОЈТ у Младеновцу, иако се то уопште не наводи у првостепеном решењу, већ је напротив Основни суд у Младеновцу признао и трошкове који су настали пред ОЈТ у Младеновцу (за приступ пуномоћника испитивању малолетног оштећеног у тужилачкој истрази дана 11.04.2017. године), осим у делу за које није имао доказе. Нејасни су и наводи другостепеног суда да је правилно поступио првостепени суд када није прихватио правну радњу разгледања списка предмета предузету пред ОЈТ у Младеновцу дана 12.12.2016. године, обзиром да је првостепени суд у првостепеном решењу пропустио да донесе одлуку о овим трошковима.

Осим тога, по налажењу Врховног касационог суда, побијаним првостепеним решењем о трошковима кривичног поступка учињена је и повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. и члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП. Наиме, како је одредбом члана 265. став 1. ЗКП регулисана накнада трошкова кривичног поступка из буџетских средстава суда и то у случајевима када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, те како је у овој правној ствари окривљени АА правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен за кривично дело које му је

оптужним актом јавног тужиоца стављено на терет, то у конкретном случају Основни суд у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту није могао да се у побијаном првостепеном решењу, везано за накнаду трошкова из буџетских средстава суда пуномоћнику по службеној дужности малолетног оштећеног, погрешно позове на примену одредбе члана 265. став 1. ЗКП. Такође суд није могао побијано првостепено решење донети ни позивањем на одредбу члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, обзиром да је овом одредбом прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду вештаку, награду стручном саветнику, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника, а у конкретном случају су у питању награда и нужни издаци пуномоћника малолетног оштећеног који су предвиђени одредбом члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду напред наведено, усвојио као основан предметни захтев, те је на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП утврдио да су побијаним правноснажним решењима Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2018. године и Основног суда у Младеновцу К.бр.237/18 - Кв.бр.70/19 од 13.02.2019. године учињене повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 8) и став 4. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а решењем Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К.бр.237/2018 од 04.02.2018. године и повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП, при томе не дирајући у правноснажност наведених решења.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић